

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un jum. . . 12
Pe o lună . . . 2
Nrul de Duminecă
pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.
Nrul de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Moșumite publice și Loc de-
schis costă fiecare ptr 20 ml.
Manuscripte nu se în-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 15

Vasile Mangra.

Azi se împlinesc opt zile de când i-am adresat părintelui Mangra prin ziarul nostru o publică de a se declara dacă este ori nu adevărat că va primi candidatura guvernamentală în cercul Ceica, dezertând din șirele partidului nostru național, unde aproape un sfert de veac a dus unul dintre cele mai de seamă roluri. În ultimul moment sosește acum răspunsul. Adevărat că nu mi-l mai trimite nouă, foștilor săi prieteni și soți de luptă, cari nu mai meritau nici condescendența aceasta ultimă, ci potrițit noii sale situații, îl primim prin litografiate ungurești din Budapesta. Dar asta e indiferent.

Vorba e că părintele Mangra s'a... dus! Ceeace nu am fi îndrăznit să credem până la ultimele clipe, apare acum ca o realitate asietor de dureroasă!

Părintele Mangra își răstoarnă întreg ecutul său politic cinstit, se desface de prieteni cu cari a muncit zeci de ani împreună, rupe toate legăturile intime cari îl au până ieri de neamul său și trece cu aier de pretăcută scindătată în tabăra dușmană. De unde atâta rătăcire, atâta uire de sine, un așa de mare păcat! Căutăm înzădar să-i aflăm o singură scuză, fie cât de slabă, un singur motiv, cât de șurubred, care, nu să-i justifice, ci să-i excuse măcar grozava rătăcire. Mărturisim

însă, spre regretul nostru și mai mare, că nu-i aflăm.

Frazele sale late și goale că este convins că pasul său conștient și bine cumpănit e corect și salutar pentru poporul românesc, că lucrează după mintea și conștiința sa cine i le mai crede? Cine mai poate avea încredere într'un transfug, care trece, nu dintr'un partid în altul, cum ar fi de pildă trecerea unui bărbat politic ungur dela justiști la kossuthiști, ori dela kossuthiști la liberali, ei dezertează de dreptul în rindurile dușmane, oferind un cumpănit exemplu al trădării și al renegării. Cuvintele că prin fapte voi convinge poporul meu că-i voi face mai mult bine decât aceia cari se năpustesc asupra mea, nu observă dânsul că nu sânt altceva decât bine cunoscutul dicton al tuturor trădătorilor de neam. Burdea și Șeghescu nu zic și ei tot așa? Cu ce se deosebește părintele Mangra de dânsii, cu cari a ajuns alături și pe cari până ieri i-se părea că nu-i lovit cu destul dispreț și asprime. Iată că nu-i ajută nici inteligența superioară, de a găsi cel puțin o formulă nouă care să-l deosebească de trădătorii ordinari, în șirul cărora a ajuns.

În declarațiunea sa, caută să-și motiveze, într'o absolută lipsă de sinceritate, păcatul cu argumentația că guvernul Khuen »a făcut cel dintâi paș, e rindul nostru să facem acum pașul al doilea«. Ar mai crede poate cineva în sinceritatea acestui argument, dacă nu am ști că părintele Mangra

aflase deja mai de mult *primul pas făcut* din partea puterii, care să îndreptățească pe cei cu steagul național de calibrul său să treacă în tabăra guvernamentală. Ii aducem aminte, dacă l-a cam părăsit pe părintele Mangra memoria, că încă la alegerile din 1905 se ocupase cu ideea de a candida cu program guvernamental în cercul Beiușului și numai la intervenția prietenilor săi din Arad, cari s'au întrepus și atunci pe lângă dânsul, a renunțat la pașul său al doilea atât de nefast.

Dar fiecare șir, fiecare frază a declarațiunii sale nu este decât o grozavă acuză a faptei nesocotite pe care o săvârșește. Ajuns odată unde a ajuns, e firesc să nu se oprească nici dela denunțări, calomnii, acuze mincinoase și pervertiri la adresa partidului din care fuge. Intră doar în psihologia transfugului să denunțe și să calomnieze pe cei ce i-a tradat.

Ceeace va urma de aici înainte în cariera politică a părintelui Mangra, nu este doar decât împlinirea fatalității care i-a desințat rotul nenorocit de Sphialte în mijlocul neamului său.

Este adevărat că de o vreme îndelungată părintele Mangra manifesta, mai ales în conversații particulare, o adâncă nemulțumire cu stănie din partidul național pe cari le critica adeseori cu asprime. Dar acum trebuie să credem că nici nemulțumirea aceasta nu a fost sinceră și nu era altceva decât o pregătire a terenului pe

O pedeapsă.

Marin Trăistaru se fu-șă repede pe ușă și o aproape tiptil prin curte, de frică să nu i simțască cumva copoii, de oarece n'avea nevoie de ei în ziua aceea, la vânătoare.

Dar n'ajunsesse bine în ulița satului și se pomeni din urmă cu cei doi câni cari, deși dormeau pe patele din fundul hambarului, totuși prinseră de veste plecarea stăpânului. Necăjit, Trăistaru începu să strige la ei și să i sburătorească, fără milă, cu bulgări. Da nici într'un chip »afurisii« nu votau să se întoarcă. Ferin u se cu șretenie ca să nu i ajungă vre-un bulgare, rămâneau, din când în când, în urmă; dar, de îndată ce l vedeau că se îndepărtează, iarăși o luau la picior, cu capul plecat, mirosindu-i urma.

Trăistaru, văzând că nu va putea scăpa cu una cu două de ei, se opri și li chemă prietenește la el. Câni s'apropiară bucuroși, dând din coadă și lătrând zgomotos în liniștea dimineții. Tot strigându-i pe nume, vânătorul se întoarse cu ei în curte, și luând câte un curmeiu li legă bine de un stâlp din ușa hambarului. Apoi, supărat că își pierduse înzădar vremea și că fusese nevoit să se întoarcă din drum — prevestire rea pentru norocul unui vânător, — Trăistaru porni grăbit, lătrând drumul pe la spatele cimitirului. În urma lui, mai răsunară, desnădăjduite, schelălăiturile cânelor, amărâți par'că de puterea stăpânului.

Trăistaru nu i mai auzia. Scoborând poteca săpată adânc în pământul cleios și umed, eșise din sat și acum se apropia de lunca din vale, pe care o umpleau cu totul aburii dimineții. Soarele răsărise, când vânătorul ajunse la O. hui-

negru, o baltă făcută din vărsăturile Dunărei și din piol, întinzându și spre apus mlaștina ei monotonă și mohnită... Vânătorul intră de dreptul în baltă și plescând prin noroiul care li ajungea la genunchi, înainta mereu, căci gândul li era să meargă mai departe, la o altă baltă, așa zisă Balta Mândrei, care cădea pe moște clocotască unde ei avea învoirea arendașului să vâneze, și pe unde locurile fiind mai îmbrăcate de trestii și stuf, nădăjduia să mai găsească ceva vânat.

După un ceas de umbriet obositor, prin mociroa cleioasă și neagră care, supt frământarea pasului, împrăștia un miros greoi de peste și de papură putredă, vânătorul ajunsesse la un grind. Răsufiind mai ușurat, o luă acum mai repede pe rădicătura uscată și bătătorită.

Ca să dai de Balta Mândrei, trebuie să treci mai întâi printr'o branște deasă de salcii bătrâne cu ramurile răsucite, și cu trunchiurile scorburoase, în care, pe timpurile grele de iarnă, își găsesc adăpost vidrele și pisicile selbatice. La sfârșitul branștei, încep stufiguri mari și burulonoase, în care piciorul se încălcește, și nu-ți dau drumul să pășești înainte. Dacă nu ești vânător umbriet prin locurile ceale, poți să te învârtești o zi întreagă pe marginile bălții, fără să poți pătrunde la un luminis, sau în apropierea ochurilor d'asupra cărora să învârtesc cărduri de găște și de rațe selbatice. Da, Trăistaru, care cunoștea toate cotloanele păpurii și toate cotiturile gârlilor, își făcu îndată loc printr'un pâlce de papură tină, și descoperind o săpătură prin zidul de trestie, înaintă foșnind zgomotos spre locul de pază. Dar nu se așeză bine, — în fața unui ochiu întins, — pe alocuri acoperit cu frunze late de nu-

făr, — când deosebi un zgomot, o foșneală ciudată care se apropia tot mai mult de locul unde ședea. Când își aruncă ochii în stânga, zări capul ascuțit și urechile blegi ale copoalcei lui, Leda.

Ea se apropia plecată, târând în urmă curmeiul cu care fusese legată, și dând din coadă cu șifală. Cum o văzu, vânătorul vru s'o și lovească cu patul puștei, dar când întâlni privirea supusă a ochilor săi, carl par'că cereau iertare, li fu milă și o chemă lângă el. După ce o mângăie de câte-va ori pe cap, li făcu semn să stea nemișcată.

Trecuse de mult de amiază, când Marin Trăistaru eși din baltă. Mergea încet, simțindu-se obosit. Când s'ajungă la șosea, în nădejdea să întâlnească vre-o căruță, care să-l mai scutească din lungimea drumului, auzi la spate un sdușuit și când întoarse capul se pomeni în fața unui isprăvnicel, care își opri calul cu un gest scurt. Necăjit de alergătură peste miriști și ogoare, isprăvnicelul întrebă abia răsufiind:

— Da pe moște ce cauți?

— Ce să cauț?.. Că doar am învoire dela curte — răspunse liniștit vânătorul și căută să-și vază de drum.

— Nu se poate!.. să mergi la curte... Așa mi-a poruncit boierul, că nimeni n'are voie pe moște — zise încrunțat isprăvnicelul.

— Da eu am — stăruie vânătorul — Eu sânt Trăistaru din Tuhaia... Doar trebuie să mă cunoști și d-ta..

— Te știu eu, las' că nu s de ieri de alaltăieri pe aici... Tocmai pe tine mi-a spus boierul să te duc pe sus, cum te oi vedea pe moște..

după ce mai întâi i-se vor smulge din inimă dururile rele, crescute din lipsa de educație patriotică. Și nu lipsesc tineri cari simt. Ei cer lumină, cultură, îndemn și sacrificiu dela noi; singurul far care va scăpa poporul basarabean va fi farul culturii, care se înalță dincolo peste Prut, în România.

Mulți dintre acești tineri și tinere își urmează cursurile superioare prin universitățile și instituțiile din orașele Petersburg, Moscova și Chiev, dar cei mai mulți în acest din urmă oraș, pentru că mai multă lui apropiere de Basarabia. Până anul acesta nu dedeseră nici un semn de viață, nici o dată nu se adunaseră la un loc pentru a se cunoaște unul pe altul; în anul acesta însă au avut două serbări, al căror venit s'a împărțit între studenți și »cursiste« (domnișoarele care urmează la medicină și la înaltul institut femeesc poartă numele de »cursistchi«, pentru că aceste institute sunt încă recunoscute ca făcând parte din corul universității). Întâia serbare a avut loc până în Crăciun, având caracterul unei serate, care sa desfășurase în sala »Reuniunii comerciale«.

Caracterul ei a fost mai mult familiar-cosmopolit, fără pecetea distinctivă a naționalității, după cum se vede din cântecul și după amestecul unui alt studenț din alt neam, care atât în Basarabia, cât și în noi, ne face multe rele. A doua serbare a fost în seara de 17 Martie: un concert-bal în sala »Reuniunea neguțătorească«. Corul mixt, format din coriști basarabeni și o parte ruși, a deschis serbarea prin marșul »Deșteaptă-te Române«, apoi »Zis-a badea«, »Foaie verde fir de nalbă«, »Nevasta care lubește« și apoi »Dorule«, toate cântece populare armonizate de Musicescu. Frumusețea cântecelor populare românești o simțim mai cu seamă când ești departe pe pârle și le compari cu cântecul altui popor. Un fior va trece prin sufletul tuturor acelor cari dau în glas graiul. Dulceștia acestor cântece înalță sufletul, atinge cele mai simțitoare coarde ale inimii celor ce le înțeleg rostul. »Dor, dorule« a fost cântat solo de artista Vera M. Tarasievici, însoțită la piano de întreg corul, foarte bine.

Fiecare notă cădea ca un pic de mărgăritar pe bullete și le răcoria. În glasul cântăreței era durerea unui neam pe care poate ea nu-l cuno-

ștea, dar cel ce o ascultau îl înțelegeau deplin. Au fost repetate mai multe din ele. Au plăcut foarte mult; mulți ruși se rugau să le spunem ce însemnează în traducere. Cuvintele: »mişcătoare și jalnice cântece aveți d-voastră românil«, le-am auzit de multe ori. Fără îndoială că și cântecul, dacă nu e o biruință complectă, e un început de biruință. După aceasta a urmat danțul, amestecat, din când în când, și cu jocuri românești, sfârșindu-se cu cina, după obiceiul rusec.

Într-o parte lăturașe a sălii se construise și o casă moldovenească, îmbrăcată cu covoare, unde se pregătea mămăliga cu brânză, apoi cafea, celor doritori. Aceasta pentru ruși e o noutate, de oarece ei la masa cea de toate zilele nu au nici de cum mămăliga, ci pâinea neagră.

De astădată studențimea basarabeană s'a curățit de cel cosmopolit: a dat la o parte câteva părți rele cari le stricau.

Pe viitor au hotărât să-și formeze un cor al lor statornic, pentru a fi mai la ei acasă, și astfel, încetul cu încetul, să și aducă aminte de datoria lor sfântă.

Ni a sosit și vremea noastră de ajutor și îndemn, cred.

Chiev.

Tear.

Din România.

Aniversara regelui Carol. Ieri M. Sa Regele Carol al României a împlinit 71 de ani. Azi se împlinesc 44 de ani de când principele Carol de Hohenzollern s'a urcat pe tronul României. Prin muncă, prin dragoste, prin neasămuit devotament și într-o parte și din alta, s'a stabilit o legătură indisolubilă între poporul dela 1866 și între neamul românesc.

Îngă și frumoasă viață, lungă și bogată domnie.

În acești 44 de ani s'au scris unele din cele mai frumoase pagini ale istoriei românilor. Fondatorul dinastiei supt care România s'a înălțat la rangul de regat se așează în cartea de aur a neamului românesc, ală-

turi de cei mai viteji și mai înțelepți domni pe cari i-a avut poporul român.

Întreaga Românie, întreg poporul românesc și întreaga lume civilizată îi urează azi regelui Carol să trăiască încă ani mulți și fericiți pentru binele poporului și al țării sale.

Cu prilejul celor două aniversări, a nașterii M. S. Regelui și a alegerii sale ca Domn, s'a oficiat Miercuri, la ora 11 dimineața, la Mitropolia din București un Te-Deum solemn, de către I. P. S. S. Mitropolitul primat, înconjurat de clerul mitropolitan, și în asistența I. P. S. S. Mitropolitului primat al Moldovei și Sucevei, PP. SS. LL. Episcopul Timuș al Argeșului, Episcopul Conon al Hușilor, Arhiepiscopul Sofronie Caioveanu și Arhiepiscopul Teodosie Ploieșteanu.

La serviciul divin au asistat d-nii Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului, și d-nii miniștrii Sp. Haret, Emil Costinescu, Al. Djuvara, Toma Stellan, V. G. Morțun, Al. Constantinescu, M. O. Orleanu și general Crăciunescu.

D. M. Pherekyde, președintele Camerei, Em. Porumbaru, vice-președintele Senatului.

Cascele militare ale M. S. Regelui și A. S. R. Principele Ferdinand, reprezentate prin d-nii generalii Mavrocordat și Robescu, d-nii colonelii Grașoski, Greceanu, Baranga și maior Rîmniceanu.

D-nii I. Procop-Dumitrescu, primarul Capitalei, și C. Hagi-Teodoraki, ajutor de primar, Oscar Niculescu, consilier de Casație; Al. Crăsnaru, membru în consiliul superior permanent administrativ; I. G. Saita, deputat; M. Manolescu, inspector administrativ; P. Gîrboviceanu, administratorul casei bisericii; Tresnea Greceanu dela ministerul de externe.

D-nii generali Warthadi, comandantul corpului 2 armată; Cuandă, Ionescu, Cheorghiu, Minci, Rofeschi, Zoitu; d-nii colonelii Basarabescu, comandantul pieței; Prefărian, Șoșea, Șoșea, comandantul jandarmeriei rurale; Șoșea, Pătrășcu, Călinescu, Dragalina, Cristescu, Baranga, Bolan, precum și alți mulți ofițeri superiori și civili.

Onorurile minare au fost date de o companie din batalionul 6 vânători cu drapel și muzică. În curtea Mitropoliei se mai aflau înșirați elevii seminarului central.

După sfârșitul serviciului divin, d general Warthade a amintit trupei, prin câteva cuvinte, însemnătatea zilei de azi. D-nii miniștrii au primit apoi defilarea trupei.

Pentru aniversarea nașterii M. S. Regelui s'a oficiat, la ora 10 dimineața, câte un Te-Deum la catedrala catolică Sf. Iosif, în prezența dlui colonel-adjutant Grașoski, și la biserica luterană, în prezența d-lui colonel-adjutant Baranga.

Aniversarea regală a fost anunțată Capitala prin 101 focuri de tun, trase în zorii zilei din curtea Arsenalului armatei. Întreaga Capitală a fost pavozată cu drapelul național.

În registrele deschise la Palatul Regal s'au înscris un foarte mare număr de persoane.

M. S. Regele a primit, cu acest prilej, un mare număr de telegrame de felicitare din țară și strălăitate.

De asemenea s'a oficiat câte un Te-Deum la toate bisericile catedrale din țară, în prezența autorităților civile și militare.

Când se văzu cu pușca în mână, Trăistaru fu fulgerat de gândul că i-a rămas o țevie încărcată, și fără voie ochii se îndreptară turbați spre partea încotro plecase boierul... Dar privirea lui se oprî pe fața copilului din brațele servitoarei și atunci simți că brațul i se moaie și că înainte se arată chipul fetiței lui de acasă. Fără murmur, își aruncă pușca în spinare și, oftând îngrijorat, se îndreptă cu pasul greoi, spre poarta larg deshisă a curții boeresti...

(Remurl.)

Al. Cazaban.

Scrisoare.

Rornește-acum scrisoare dragă
Și du-i și gândurile mele,
Să știe jalea mea amară
Și traiul meu bătut de rele.

Și spune-i dorul meu febrin
Și spune-i cât de mult o chiamă
În nopțile pustii și triste
Iubirea mea fără de seamă.

În ochii mei senini sânt lacrimi
Și inima mea e pustie,
Melancolie am în față
Și am în grai melancolie.

Viața mi-se trece tristă
Din zori de zi și până 'n sară
Și 'ngân mereu povestea dulce
A dragostei de primăvară.

În suflet mi-a secat credința
Și goală mi e ființa 'ntreagă;
M'oi prăpădi, chemarea mi tristă
De n'a voi ca s'o 'nțeleagă...

Din fir 'n păr, așa îi spune...
Privirile-i de farmec pitne
De s'or umplea de jale-atuncia,
Să-l spu scrisoare, că sânt bine.

Sabastian Bornemisa.

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună.
Marca lanț.

SUC. EMMER FERENCZ
Welszmayer Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi.

State Dragomir, primul artist al teatrului Național din Iași și jucată de următoarele eleve ale școlii profesionale Constantinescu Filofteia, Niculescu Ecaterina, Dinescu Floarea, Rigu Victoria, Marinescu Elena, Tănăsescu Eugenia, Curteanu Elena, Mateescu Alecsandrina, și elevul Vlădescu Nicolae din clasa VII. Tabloul, care a fost aranjat de d. Vasile T. Niculescu, profesor, și binevoitorul concurs al d-nei Maria N. Toronescu, directoarea școlii profesionale, a ieșit admirabil fiind călduros aplaudat.

Explicațiile celor 5 tablouri au fost explicate în revista școlărească „Amicul liceului”. După executarea tabloului a urmat următoarele coruri executate de elevii de supt conducerea dlui Oprea Ștefan: Pescarul de D. G. Kiriac, Negruța de Vidu; Hai mândruțo de Juarez Movilă. Fanfara liceului de supt conducerea dlui Capel Mădăruș Palloni a executat următoarele bucăți Gaiata din opera Lysistrata și Potpourri din opera Traviata de Verdi. Festivalul a luat sfârșit cu multe danțuri naționale executate de elevii de supt conducerea dlui T. Vasilescu și A. Buză, maestru de gimnastică. În numeroasa așezare am remarcat pe domnii G. Lăzărescu, Pr. Chirică, D. Munteanu-Râmnic G. Constantinescu, C. S. Popescu, C. Georgescu. I. D. Arar, Traian Mihai, N. Hentzel, J. Crotoriu, profesori, G. Bărbulescu general Candiano, C. Vasiliu, I. Iliescu, Gr. I. Lăzărescu etc. etc. Frumosul rezultat atât moral cât și material acestui festival se datorește în cea mai mare măsură dlui N. G. Lăzărescu directorul liceului, care a depus toată munca pentru reușita lui. Beneficiul se va vărsa la fondul destinat penclădirea unei băi școlare.

Correspondent.

Abonați „Tribuna”.

Agăm cu stăruință pe toți abonații noștri în întârziere cu plata abonamentului să grăbiască cu achitarea sumelor ce ne dăruiesc, ca să nu fim nevoiți a le întreprinde trimiterea ziarului și a încasa pretenziunile noastre pe altă cale.

Agăm de asemenea și abonații a caror abonament a expirat cu sfârșitul lunii aprilie, să binevoiască a-și înnoi abonamentele pe noul cartal Aprilie-Iunie.

Apelăm în același timp la toți cititorii noștri să răspândiască ziarul nostru între cunoscuții lor, înlesnindu-ne prin câștigarea abonaților noi, lupta pentru marea cauză a neamului românesc.

Red. și Adm. „Tribuna”.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 21 Aprilie n. 1910.

Preoți și învățători bravi. Ni-se dăruiește: Conferința preoților gr.-cat. din districtul Șimandului întrunită în Chereuș la 17 i. c. supt președinția bravului protopop Augustin Târziu, pe lângă mulți alți preoți, ce sânt de pertractat în astfel de întruniri, nu și-a uitat nici de actualele probleme, ce ne frământă pe toți. Și anume: discutat cu mare interes atitudinea, ce trebuie să ia preoții și învățătorii în fața societății, ce se pregătesc. S-a adus hotărârea, ca toți preoții și în-

vățătorii să lupte cu toată energia pentru biruința candidatului nostru mult iubit: **Octavian Goga!**

Ne impunem deci datoria sfântă de-a lupta cu puteri unite pentru izbânda steagului nostru național!

Tot cu această ocazie neobositul protopop tractual: Augustin Târziu propune, ca în vremile aceste de grea cumpănă este așa zicând datorința tuturor preoților și învățătorilor de-a conlucra la argmentarea „Fondului cultural” — pentru ajutorarea școlilor.

Astfel apoi cu nădejdi noi întru realizarea scopurilor noastre sfinte și cu dorul de-a lupta ne-am despărțit preoții acestui tract promițând unul altuia, că vom lupta înainte! *Unul dintre cei de față.*

— **Alegere de capelan în Orșova.** Ni se scrie: Duminică în 17 i. c. st. n., a avut loc în comuna noastră alegerea de capelan temporal, cu drept de succesiune, pe lângă prea onoratul domn protopresbiter tractual și nelufrântul naționalist Mihail Popovici, alegându-se de capelan cu totalitatea voturilor părințele Constantin Dure din Mehadia. După alegere comitetul parohial, în frunte cu președintele său, d. Gheorghe Ioanovici, a mers în corpore la gara Orșovei, spre a întâmpina pe simpaticul și harnicul părinte Constantin Dure și spre a-l binevenita de sosire.

Dela gară am petrecut cu un convoi de trăsură pe nou alesul capelan până la otelel „Regele Ungariei”, unde a descălecat și unde d. Dr. Ioan Popovici, avocat din localitate, în numele parohienilor gr.-or. români, salutându-l în termeni elogioși, și accentuând cu deosebire frumoasele sale calități, îl roagă să conlucreze din toate puterile, alături cu credincioșii săi, ca, punând umăr la umăr, să contribuim cu toții spre binele și prosperarea comunității noastre bisericărești și naționale.

Răspunsul dlui Constantin Dure, de cinstit și supt sufletesc și devotament pentru biserică și neamul nostru sânt cunoscut tuturor, umplându-ne inimile de bucurie, a fost primit cu mare însufletire și satisfacție din partea celor prezenți, fiind convinși, că vom avea un adevărat păstor sufletesc, care ne va face onoare în acest oraș, copleșit de străini.

Mai amintesc, că cu această ocazie fruntașii români din Orșova au expedat o telegramă către ilustritatea Sa d. Miron E. Cristea din incidentul confirmării sale de episcop exprimându-i cu supunere felicitările și omagiile lor. *Orșovanul.*

— **Alegerea de învățător în Zarand.** Duminică trecută a fost ales învățător în frunțașă comună Zarand d. Petru Mara, un tânăr brav și harnic, care în câteva săptămâni cât a petrecut în comună a pus bazele unui cor de 80 de membri, instruind liturgia lui Dima.

Dintre cinci candidați a fost ales aproape cu totalitatea voturilor (numai 2 voturi s’au dat pentru alți candidați).

— **Procesul de presă al guvernului coaliției.** În procesul de presă pornit de foștii miniștri coaliționiști Apponyi, Darányi și Kossuth împotriva publicistului Habár, — judecătorul de instrucție a adus la cunoștința acuzatului că instrucția se va începe cu dovedirea acuzelor ridicate împotriva lui Apponyi. Apărătorul a cerut dela judecătorul de instrucție să sechestreze o telegramă pe care moștenitorul de tron ar fi adresat-o ministrului Apponyi, comunicându-i că

cererea lui Mader (de-a i-se da lui teatrul național din Budapesta) trebuie implinită.

Judecătorul de instrucție a refuzat să dispună sechestrarea telegramei, fiindcă această chestie va putea fi pe deplin lămurită prin interogatoriul conțelului Apponyi, care a fost citat pe ziua de 27 Aprilie.

— **Dela școlile noastre centrale din Brașov.** Citim în „Gaz. Tr.”: Sâmbătă la amiază pleacă în Grecia (via Constanța-Constantinopol) grupul de excursioniști dela gimnaziul nostru superior supt conducerea a 3 profesori, în frunte cu dl Dr. Iosif Blaga. Aflăm, că și dl prof. G. Precup din Blaj se atașează la această interesantă și instructivă excursiune.

În vacanțele de Paști va pleca o altă grupă de excursioniști dela școala noastră comercială la Hamburg, supt conducerea d-nului profesor I. Pricu.

Examenul de clasă al clasei a VIII-a gimnazială s’a fixat pe ziua de 30 Aprilie v. (13 Maiu n.). Iar examenele scripturistice de maturitate la gimnaziu se vor ține în zilele de 3/16—6/19 Maiu.

— **Cometa Halley.** Frica de cometa lui Halley face mult rău. În Svițera apuseană, mulți părinți nu vor să trimită copilele la școală, până ce nu va trece noaptea de 5 (18) spre 6 (19) Maiu, căci în aceea vreme ar dori să fie toată familia la un loc.

În Austria, în deosebi în Dalmația, Carintia, frica e așa de mare, încât guvernul a trimis indemn să se aducă la cunoștința copiilor în școli și în biserici de pe anvom, că nu e nici o primejdie.

— **Cometa Halley.** Odată s’a tipărit o cârnică, prin care să se vorbească de cometa, etc.

— **Prințul Carol.** Egipt. Din București ni-se anunță azi Joi 2 c. cu expresul de Constanța, Principele Carol al României va pleca la Constanța și de-acolo cu vaporul „România”, în Alexandria în Egipt.

A. S. R. va fi însoțit în această a Sa călătorie, care va dura 18 zile, de către guvernorul său profesorul Moehrlen.

A. S. R. își va continua călătoria până la Cairo și va vizita piramidele, singurul scop al acestei călătorii.

— **Un ciclon pe câmpul de aviațiune dela Mourmelon.** Din Paris se anunță că un ciclon înspăimântător s’a dezlântuit zilele trecute pe câmpul de aviațiune dela Mourmelon-le-grand, cauzând pagube însemnate și făcând mai multe victime omenești.

Printr’o întâmplare fericită ciclonul s’a dezlântuit tocmai în timpul mesei, când aviatorii și muncitorii nu se aflau în hangare astfel că n’am avut de înregistrat mai multe victime omenești.

În apropierea gării unde lucrau la două zile 6 lucrători tâmplari, ciclonul i-a prăbușit la pământ, producând moartea a doi dintre ei și rănierea gravă a celorlalți. Unul dintre răniți a și încetat din viață la internarea lui la spital, iar pentru ceilalți trei sânt puține speranțe de scăpare.

Suflarea înspăimântătoare a ciclonului a învăluit apoi orașul de lemn al hangarelor de aviațiune, cauzând imense pagube.

Atelierele lui Henry Farman, compuse din 22 hangare parte construite și parte în construcție

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti** fabricanți de mobile în Marosvásárhely,

capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din: dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane.**

Tot aceeași cu toalete în 3 părți **400 coroane.**

— **Arce economisire în spese de transport,** pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului.

— **provință la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme.** — Să fim atenți la firmă!

Anunț.

Subscrisul am lipsă de

un candidat de avocat
cu praxă foarte bună,

capabil a conduce cancelarie, lucrând și în cauze mai complicate independent. De sine înțeles în limba maghiară are să concepieze și să o poseadă deplin și în graiu viu.

Mai departe primesc și

un candidat începător

pentru a provedea locurile mai mici fără drumări, pretinzându-se de altcum și dela anul cunoștința perfectă a limbei române maghiare.

Reflecții își pot ocupa locul, pe lângă condiții favorabile imediat.

Dr. Mátyás Lázár

advocat Nagyszeben, str. Csnádiei 28.

De vânzare.

de vânzare cu drept de licență, boltă și încă, cu 8 încăperi, burtă, boltă și chelnării, 2 de locuit, cu nă. cămăruță și podrum, așezată și grădini, este singura drept de licență, și trafic în această comună. Comuna are 60000 nr., cu un venit anual 2400-3000 Cor. Caz, că s'ar mai mări boltă, ar trece peste 1000 Cor. Doritorii a se adresa propriei arului

George Dirlea, negustor
u. p. Leáz cotul Arad și gara Dezna.**Petry Árpád** — mai multe: —
Weinstock Fulop

optolog și optic, singurul vânzător de mașini de fotografiat «KODAK» în Oradea-mare Nagyvárád, Rákóczi-út 3.

are asortiment de: oroloage de aur, argint, nickel, cu pendulă, deșteptătoare, pentru cancelarie și de Schwarzward. — Mașini de fotografiat și ajustări pentru amatori. Ochelari veritabili Rodenstock Diaphragma

Mare asortiment de sticle periscopice, obiective, lornete, și de alte obiecte optice. — Prăvălia mea îi stă la dispoziția on. public un Refraktometru de Rodenstock (mașină pentru examinarea ochilor) prin ce se știe imediat ce fel de sticle sunt de lipsă. —

INTREPRINDERE ROMĂNEASĂ**MIHAI FLONTA**

antreprenor de zidiri
Oradea-mare-Nagyvárád.
Stabilimentul și cancelaria Peres-es-u. 9

Primește: plănuierea și zidirea de biserică, școlă, case notariale și a tot felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de cement, comande se primesc.

Magazin stabil de pietri artificiale pentru morminte. Prospecte gratuit.

Vin bun,

se află la subscrisul producător de vinuri, — anume:

Vin vechiu din	—	1907	cu 50 fl. litra.
Vin vechiu din	—	1908	» 46 » »
Vin Rizling și Roze	1908	» 50 » »	
Vin din	—	1909	» 40 » »
Vin Rizling și Roze	1909	» 42 » »	
Vin alb de masă din	1909	» 36 » »	
Vin Roșu din	—	1908	» 52 » »

Prețurile cele mai joasă. E vin din coastele dealului Șiria (Világos) nu de grădină, nici câmpie, ci din deal.

Rog onoratul public a fi cu încredere.

Butoaie dau împrumut pe timp de una lună, în caz mare de lipsă două luni.

Vinul se vinde dela 50 litre în sus, prețurile sunt calculate după litră.

Rog onoratul public a-mi scria curat numele, comuna și gara.

Cu stimă:

Petru Benea,proprietar de vii, Șiria (Világos).
(Arad megye).

Premiat cu premiul I la București în 1894.

SCULPTOR ROMÂN.

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni preoți și învățători precum și întreg on. public român următoarele:

Ca sculptor de lemn sunt în poziție să servesc în ori e vreme cu ori-ce fel de lucru de sculptură și mășrit pentru sfintele noastre biserici creștinești d. e.: Iconostaze (Terapie) Străni, Tronuri, Scaune, Chivote, etc. etc. Uși, Cadre, etc.

În ori-ce sîm s'ar lucrărilor mele în mormintele proprii. Costurile sunt mici după dorință. Pentru toate lucrările mele iau garanție deplină că toate se fac cu calitate și cu lucrul cât se poate de bun.

Arătând atențiunea on. public asupra înțelegerii, că chiar bună voiață ar aduce cu sine ca bisericele noastre românești prin măestri români să se înfrumusețeze.

Rog bunăvoința în special a onor. oficii și comitetele parohiale.

Cu tot respectul semnez

I. Iuliu Bosioc,sculptor și auritor în Berliște,
poșta Jám (Banat).

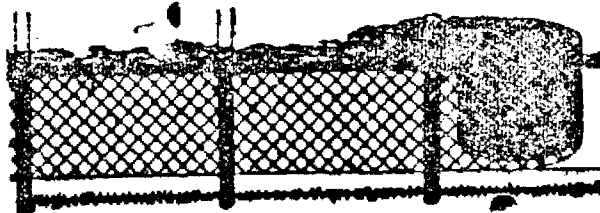
Promovat cu distincție de școală de sculptură.

Klein István

Prima fabrică cu instalație electrică de împletituri de sîrmă, coarde de oțel pentru paturi și site etc. în

Seghedin — Szeged, Kelemen-u. nr. 4.

Telefon Nr. 242. — Fond. în a. 1840.

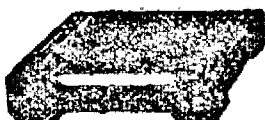

1 m. de sîrmă pentru gard dela 30 fileri în sus.

Fabricatele mele în privința durabilității și a execuțiunii bune concurează cu orice fabricate de acest soi. — Serviciu conștiințos. Prețurile mele sunt cele mai ieftine.

Cu prospecte și cu catalog de prețuri servesc gratuit.

Să fim atenți la firmă!

AVIZ!

Crășmarilor la stau la dispoziție cu rachiu curat din prune „bistrițe“

spedez în cvant mic și mare cu prețuri convenabile.

A se adresa:

VASILE IORGOVAN proprietar.

Ticvanul mare (Nagytkvány) Krassó-Sz-m).

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

clasiornicar și giuvaergiu în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de
totfelul de clasiornice de aur și argint
precum și clasiornice de metal și nickel
Articlii de argint de China.
Ochelari și zwickeri de Rathenov.
Articole optice de aur și argint.

Reparații solide și ieftine. Serviciu conștiințos.

Sau ieftin

Cărbunii.

Care de acum își câștigă sau abonează cărbuni și cochs pentru iarnă, economisește 25%!

100 Klgr. cochs de fabrică de gaz cor. 4-60.

100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Prusia cor. 4-60.

100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Jil c. 4-.

100 Klgr. cărbuni de lemn fără praf cor. 6-.

100 Klgr. de cărbuni pentru fauri cor. 4-60.

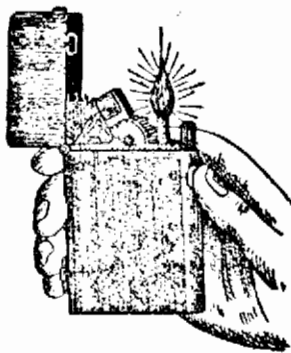
Róth József mare neguțător de cărbuni

Arad, Eötvös-u. 3.

Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrică, mori precum și pentru trierat expediez cărbunii de Prusia de calitate cea mai bună.

Nu trebuie să chibrituri nici
lumânări!

Apeși butonul și arde cu
facilitate.

Aparatul iricendiar original

„IMPERATOR“

e indispensabil pentru
fumători și gospodărie.
Să nu se confunde cu imi-
tații proaste și fără valoare.
Folosința pentru o lună
numai doi bani.

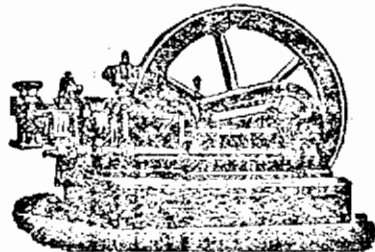
— — Prețul vânzării pe lângă garanție 3 cor. — —
In provincie trimițând 3 cor. 45 fil. se expediază franco.

Tòth Jòzsef,
depozit de fabrică, — — Szeged, Könyök-u. 34.

DEBRECZENI LAJOS reparator
de mașini

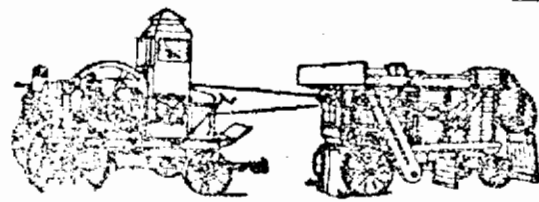
Oradea-mare-Nagyvárad, Kolozsvári ut 29/43

Primește repararea tehnică
a orice soi de mașini eco-
nomice, motoare mánate
cu aburi, gaz, petrolu,
benzin olei brut, motoare
absorbitoare de gaz, pre-
cum și aranjamentul de

mașini cu prețuri ieș-
tine și pe lângă con-
dițiuni de plătere fa-
vorable.

Atelier pentru re-
paraturi de I-u rang.

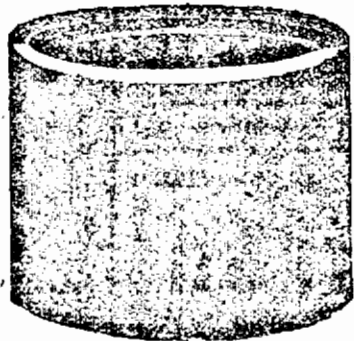
In atențiunea celor ce zidesc case!
și a proprietarilor de vii!

**Fabrică de ciment in Pánocsa,
LENGYEL SÁNDOR és Társa.**

Telefon Pankota 9.

Primește spre lucrare cu beton
beton de fier:
lesle in grajduri, bazine
pentru apă și comină, etc.
fântane și alte canaluri;
fundamente și altele.

Liferează:
țevii de ciment in diferite mă-
rimi, țevii de fântână, țigle
pentru acoperiș, valaie spre diferite
scopuri, vase de apă de ploaie și pentru
stropirea viței, plăci de ciment,
ciment de portland ș. a.

Izay și Rigó

magazin de
I-u rang de

albituri gata de pânză albituri de pat și pânzeturi de
Gluj—Kolozsvár, Strada Deák Ferencz Nr.

Prețuri fixe moderate.
Mare asortiment de
mărturi din patrie.
Primește totfelul de executări de
TRUSOURI
cu orice prețuri, la chemarea in
provincă arată cu plăcere colecția
:: :: de mustre. :: ::

Asortiment mare și frumos.
Pânză de in de Rumburg.
Pânză de in de Irlanda.
Pânză de in de Kreász.
BUMBAC
de Damast și Grádli.

ALBITURI GATA
pentru femei, bărbați și copii
ALBITURI PENTRU PAT
NAFRANI DE BUZUNARI
CIORAPI etc.
PANZETURI ALBE
și **COLORATE** pentru m...

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru
pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsos**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate
propriu dia: marmoră, labrador, granit,
sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

Cancelarie Centrală:

Nagyszében, Fleischer gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

„DRĂGANUL“

Institut de credit
și economii, societate pe acții in
BEIUȘ—BELÉNYES.

Primește bani spre fructificare pe lângă fizele de
depuneri sau in cont-curent și după banii depuși
spre fructificare plătește 4 1/2%, 5% interese. Darea
după interesele de depuneri o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi ipotecare pe locul prim.

Dă împrumuturi pe cambil cu acoperire ipote-
cară pe lângă cele mai avantajoase condițiuni.

Acoardă împrumuturi ipotecare cu amortizare
pe 10, 20 și 30 ani.

Dă împrumuturi de cont-curent cu acoperire
de hârtii de valoare.

Acoardă împrumuturi simple țărănești pe obligațiuni cu cavonți.

Escomptează cambil (polițe) efecte și pretenziuni
sigure către case publice cu scadențe fixe.

Acoardă împrumuturi pe lângă amanetare de efecte.

Ingrijeste de afaceri economice și mijlocește tot-
felul de operațiuni de bancă.

DIRECȚIUNEA.

Incălțările cele mai elegante

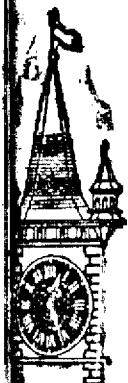
Incălțările cele mai practice încălțăminte pentru sporturi, pantofi de vară și pentru tenis în splendidă variație de culori și execuție ireproșabilă; de asemenea **ghete americane** marca: „The Barry, The Burt & Pacard, King și Moccasin», încălțăminte orthopedice, Cassala-Engelard, le găsiți la marele magazin de specialitate a lui:

EINBERGER JÁNOS
AD, Piața Andrásy 20.
 lângă prețurile cele mai convenabile și serviciul cel mai prompt.

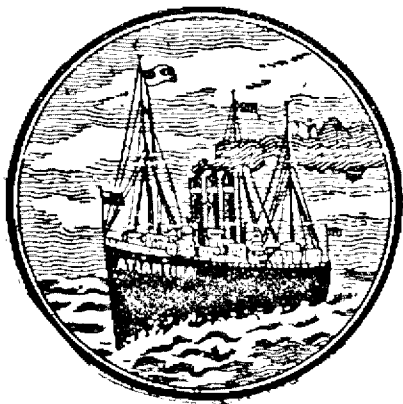
Prăvălie mare de oroloage.

OSONCZY LAJOS,
 orologier și pentru oroloage de turn.
ARAD, Vörösmarty-u. 1. (lângă Holzler).

Primește și pregătește tot felul de oroloage de turn precum și reparări și transformări de tot felul de oroloage, pe lângă garanția de 5 ani cu prețuri moderate. — Depozit de tot felul de oroloage de buzunar, — de părete și atârănătoare, precum și articlii de aur și argint — executate foarte fin. — Comanda din provincie se execută repede și punctual.

ATLANTICA

Import de cafea și ceai în Arad.

Ga dar de Paști

Recomandăm

CAFEA

proaspăt prăjită

TEL. 609.

TEL. 609.

ATLANTICA

IMPORT DE CAFEA ȘI CEAI
ARAD, Piața Andrásy 20.

— — Cel mai bun remediu contra — —

boalei porcilor și vitelor

e păsatul proaspăt. Pentru acest scop recomandăm cea mai nouă mașină a noastră pat.

„LACI“ numai 20 cor.

Macină porumb și orice cereale, mare și mărunț. Se învârte ușor, petrece mult și e foarte trainică. Pe cias macină 20 de kilograme. — Se află la: —

FRAȚII BURZA marchitanți și negustori de mașini
ARAD. Telefon 604.

UNNER CORNEL industrie de marmură și granit.

Atelier fabric, Andrásy-út Nr. 22.
 Atelier fabric, Hunyadi-u. Nr. 4.

Își recomandă magazinul asortat bogat monumente, table de marmură, statui, fabricație proprie în executare de gust frumoasă și cu prețuri moderate. Având un magazin bogat, lăferez mai — — idin ca orice concurență. — —

Recomandându-mă on. public cu stimă
UNNER CORNEL, măiestru de sculptură în piatră.

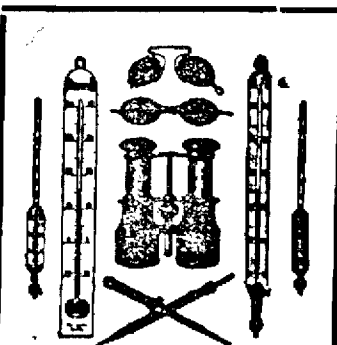
GUIDO KOVÁTS

Atelier optic, mecanic și electrotehnic.

SIBIU—NAUGSIEDEN, Heltauergasse Nr. 27.

Recomandă depozitul bogat asortat de ochelari și zwickeri, lornete de aur și argint, duble, nickel și plumb.

Cele mai fine lornete campestre și telescoape franceze de operă etc. Aparat și utensilii fotografice. Barometru și Termometru. Gramofone. Atelier pentru aparate fizice pentru școală etc.

Tot felul de cumpene și măsurătoare de fluidități ș. a. pentru vinars, vin, must, oțet și cumpenă pentru zahăr, etc. — Mare depozit de: Instrumente chirurgicale. — Reparările se fac prompt și ieftin. Serviciu conștințios.

Hoffmann Sándor Arad, palatul teatrului.

— Au sosit toate noutățile de primăvară: —

Materii admirabile în cele mai noue culori.

POSTAVURI pentru talii.	CIORAPI mai iefteni ca ori-unde	PÂNZE.	ADJUSTĂRI (DECORAȚII) pentru haine.
DELINURI.	CONFEȚIUNI pentru femei și fete.	BRODERII.	
ȘALURI.	ALBITURI.	DANTELE.	Rog să binevoiti a privi vitrinele mele.
ROCHII de esupt.		ȘINOARE etc. etc.	
		TRUSOURI.	

